

Rovviltneemnda

Forvaltningsregion 2

PROTOKOLL FOR MØTE 12. NOVEMBER 2020

Møtested:	Digitalt møte (Teams)
Møtetid:	Torsdag 12.11.2020 kl. 10.00 – 13.00
Møtets varighet:	3 time
Forberedelsestid:	3 timer

Deltakere:

Rovviltneemnda, faste medlemmer:

Rune Hogsnes
Ståle Sørensen
Margit Dale
Terje Riis-Johansen
Maja Foss Five

Sekretariatet (Fylkesmannen i Oslo og Viken):

Marit S. Hoen - landbruksavdelingen
Olav T. Haaverstad - klima- og miljøvernavdelingen
Even Knutsen - klima- og miljøvernavdelingen

Andre:

Per Kjetil Omholt, Fylkesmannen i Agder
Aslak Lunden Gottehus, Fylkesmannen i Agder
Reidar Tveiten, Fylkesmannen i Agder
Arne Christian Geving, Fylkesmannen i Vestfold og Telemark
Mona Olsrød, Fylkesmannen i Vestfold og Telemark
Britt Helene Volland Lindheim, Mattilsynet
Espen Marker, Statens Naturoppsyn – deltok under orienteringene
Arild Pfaff, Statens Naturoppsyn – deltok under orienteringene

Meldt forfall:

Siv Grethe Aarnes, Miljødirektoratet

Tilhører:

Åsmund Ystad – leder i Folkeaksjonen ny rovviltpolitikk

Innkalling og saksliste

Godkjent

Orienteringer og drøftinger

- a. Orienteringer fra sekretariatet – innkomne brev
 - Alle brev sekretariatet mottar på vegne av rovviltnemnda, blir umiddelbart videresendt nemndas medlemmer per epost. Kort orientering om viktige endringer i rovviltforskriften av 22. oktober: Presiserer nødvendigheten av tett samarbeid mellom tilgrensende forvaltningsregioner. Naboregioner skal høres i forbindelse med revisjon av forvaltningsplanene og arealsonering over regiongrenser. Ev. uenigheter avgjøres av Klima- og miljødepartementet (KLD) som fastsetter forvaltningsplanen. Landbruksdirektoratet har nå fått rett til å uttales seg til forvaltningsplanene, og kommuner har fått utvidet klageadgang og kan påklage enkeltvedtak om kvoter fattet av rovviltnemnda. Bruk av § 18 c ved uttak og kvoter for lisensfelling av ulv i ulvesonen er presisert, men berører ikke region 2. I forbindelse med regionreformen er Røyken og Hurum blitt med i nye Asker kommune som tilhører region 4. Også Jevnaker og Lunner kommune inngår nå i den regionen (tidligere region 3). Til slutt er det en presisering i kommentarene til § 9a om godtgjøring ved fellingsforsøk. KLD har fastsatt en døgnsettsats på kr 1 600 per døgn per deltaker.
 - Nemnda inviteres til å delta på **webinar** med Yngve Rekdal fra NIBIO **torsdag 19. november kl. 15-16**. Fagforedraget med tittelen «Utmarksbeite – ressursgrunnlag og beitebruk», vil foregå på Teams. Både faste medlemmer i nemndene og vara er velkomne til å delta. Opptak av foredraget vil bli gjort tilgjengelig i etterkant, slik at de som ikke har anledning til å delta direkte, får mulighet til å se foredraget senere.
- b. Orienteringer fra fylkesmennene (status rovvilt- og beitesesongen 2020, bruken av tildelte FKT-midler m.m.).
 - **FM i Vestfold og Telemark.** Få søknader om erstatning (30 stk. i år mot 115 i 2013). 104 voksne sau og 412 lam søkt erstattet. Gaupe er oppgitt som den største skadegjøreren etterfulgt av ulv og kongeørn. Mottatt erstatningssøknad for bjørn, men ingen til jerv. Generelt har 2020 vært et rolig år. FKT-midlene er fordelt på tilskudd til flytting til annet beite, gjeting/utvidet tilsyn og elektronisk overvåking.
 - **FM i Agder.** Orienterte om skadebildet i Agder sommeren 2020. Det er undersøkt 48 kadaver og mottatt 24 søknader om erstatning i Aust-Agder. Gaupeskader i Bygland og Åmland. Ulveskader i Bygland. En del søknader om tap til kongeørn. Relativt normale tap, men enkeltprodusenter har unormalt høye tap til ulv og gaupe. Statistikken fra Organisert beitebruk er ennå ikke ferdigstilt. Middels til gode beiter. Løshunder som økende problem.
 - **FM i Viken.** skadefellingstillatelse gitt av Mdir. på innmarksbeite i Flå tidlig i sesongen. To skadefellingsperioder i Modum (sommer og tidlig høst). To tilfeller med ulv (Nordmarka (viste seg i ettertid å være hund) og ved Eikeren). Mottatt 31 søknader om erstatning i år (mot 49 i 2019). Færreste antall søknader siden 1992. Antall omsøkte sau og lam også lavere enn tidligere. Inger søknader om erstatning til ulv. Skadene v/Eikeren er rettet mot FM i Ve/Te. 80 % omsøkt som tap til gaupe, 8 % til kongeørn. 12 % andre årsaker enn det de søker erstattet. Flest søknader fra Nesbyen og Gol i Hallingdal og Modum og Lier i nedre deler av Buskerud. Ingen

søknader om erstatning for bjørn, jerv eller ulv. Tall fra Organisert beitebruk viser en gjennomsnittlig tapsprosent for søyer og lam på hhv. 2,2 og 3,6 % og et totaltap på 3,1%. Det er beiteområder i Modum, Sigdal og Krødsherad som har de største tapene og dokumenterte tap til gaupe. Løshunder er fortsatt et problem spesielt i større hyttekommuner.

- a. Nemndslederen roste sekretariatet for god håndtering av media i forbindelse med ulveskadene i sommer.
- c. Orienteringer fra SNO – nasjonalt overvåkingsprogram og kongeørn i region 2 i 2020 v/Arild Pfaff, Statens naturoppsyn (se også vedlagt presentasjon)
 - I alt 12 intensiv-overvåkingsområder i Norge inkl. 15 territorier i hvert område. To av disse områdene er i RRN2, begge i Telemark (Solhomfjell og Møsvatn). I år kun fem vellykkede hekkinger i disse 30 territoriene. Kun fire ørner på vingene. Et dårlig år for kongeørn.
 - Ekstensiv overvåking – startet opp i 2014. Gjelder resten av Norge. Skal kartlegge nåværende og tidligere hekketerritorier over hele landet. Begynner nå å få en god oversikt over utbredelsen av kongeørn i Norge. Totalt 71 territorier sjekket i rovviltregion 2 i 2020, hvorav 19 hekkinger påvist. Minst 12 territorier fikk frem unger. Til sammen 13 unger registrert.
 - Regionalt fagansvar rovfugl i SNO. Vurderer blant annet behov for ny kartlegging i regionen. Kvalitetssikre data som legges inn i Rovbase.
- d. Orienteringer fra SNO v/Espen Marker (presentasjon vedlagt)
 - I alt 20 rovviltkontakter i RRN2. Generell nedgang i antall påviste skader sammenlignet med 2019. Halvering av påviste bjørneskader på landsbasis. I region 2 er antall gaupeskader på samme nivå som i 2015 +/- ti saker. I år har SNO i region 2 undersøkt 28 skader forvoldt av gaupe, 30 ulveskader, ni fra kongeørn og to fra fredet rovvilt. Statistikken gjelder hele Agder fra og med i år. En liten økning i andel ukjent, usikker. I år skyldes 43 % av sakene ulv, 41 % gaupe, 13 % kongeørn og 3 % fredet rovvilt. Til sammenligning utgjør ulvesaker kun 11 % i gjennomsnitt for perioden 2010-2020 og gaupeskader 70 %.

Saker til behandling

10/20 Kvotejakt på gaupe i 2021

11/20 Forvaltningsplan for rovvilt i region 2 – konkrete føringer og prioriteringer

12/20 Budsjett 2020 – orientering om budsjettsituasjonen

13/20 Spørsmål om å utrede økt tap til sau og lam i områder med kongeørn

Eventuelt

Rovviltnemnda i region 2, 12. november 2020

Rune Hogsnes, leder
Sign.

Terje Riis-Johansen
Sign.

Margit Dale
Sign.

Maja Foss Five
Sign.

Ståle Sørensen
Sign.

Sak 10/2020 Kvotejakt på gaupe i 2021

Se saksdokumentet på [nettsiden for Rovviltnemnda i region 2](#)

Forslag til vedtak

Rovviltnemnda i region 2 viser til at det nasjonale målet for gaupe i regionen er nådd som gjennomsnitt for de tre siste årene. Rovviltnemnda har følgelig myndighet til å fatte vedtak om kvote for jakt på gaupe etter rovviltforskriften § 11, jmfør §§ 4 og 7.

Ut fra bestandssituasjonen (2020) og prognosen for videre bestandsutvikling, finner rovviltnemnda grunnlag for å åpne for kvotejakt på gaupe i rovviltregion 2 i 2021.

Etter en samlet vurdering med vektlegging av bestandssituasjonen, erfaringer med kvotejakt og bestandsutvikling i regionen, samt tap av bufe, fastsetter Rovviltnemnda en samlet kvote på til sammen 32 dyr, hvorav inntil 12 hunner eldre enn ett år.

I tråd med vedtatt forvaltningsplan for rovviltregionen (2017) åpner Rovviltnemnda for kvotefri jakt i beiteprioritert område.

Rovviltnemnda vurderer at et slikt uttak ikke er til skade for bestandens overlevelse. Eventuell skadefelling og irregulær avgang etter at vedtaket om kvotejakt er gjort belastes kvoten.

Fra jaktstart fordeles 28 dyr inkludert inntil 9 voksne hunner eldre enn ett år, på fem kvoteregulerte jaktområder, jf. kartet Kvotejakt på gaupe 2021 (Fylkesmannen i Oslo og Viken, november 2020):

Jaktområder	Forslag til delkvoter ved jaktstart i 2021	
	Totalt	Voksne hunner (>1 år)
I <u>Viken:</u> Flå, Nesbyen, Gol, Ål, Hemsedal, Hol, Nore og Uvdal, Rollag, Flesberg, Sigdal og Krødsherad kommuner. Kongsberg kommune nord for E 134 og vest for Lågen. Ringerike kommune nord for strekningene Fv 288 Sokna – kommunegrense mot Krødsherad, Rv 7 Hønefoss – Sokna og E 16 Hønefoss - kommunegrense mot Jevnaker.	10	3
II <u>Vestfold og Telemark:</u> Tinn, Vinje, Tokke, Fyresdal, Kviteseid, Seljord, Midt-Telemark, Notodden og Hjartdal kommuner. <u>Agder:</u> Bykle og Valle kommuner.	10	3

III <u>Viken:</u> Ringerike kommune sør for strekningene Fv 288 Sokna – kommunegrense mot Krødsherad, Rv 7 Hønefoss – Sokna og E 16 Hønefoss - kommunegrense mot Jevnaker. Hole, Modum, Lier, Øvre Eiker og Drammen kommuner. Kongsberg kommune sør for strekningen E 134 over Lågen til kommunegrense mot Notodden og øst for Lågen på strekningen E 134 over Lågen til kommunegrense mot Flesberg. <u>Vestfold og Telemark:</u> Holmestrand, Horten, Tønsberg, Sandefjord, Larvik, Siljan og Porsgrunn kommuner. Skien kommune øst for Skiensvassdraget.	5	2
IV <u>Vestfold og Telemark:</u> Skien kommune vest for Skiensvassdraget. Nome, Bamble, Kragerø, Drangedal og Nissedal kommuner. <u>Agder:</u> Åmli, Froland, Vegårshei, Gjerstad, Risør, Tvedestrand, Arendal og Grimstad kommuner.	3	1
V Bygland, Evje og Hornes, Iveland, Birkenes og Lillesand kommuner i Agder (beiteprioritert område)	Kvotefri jakt	Kvotefri jakt

4 dyr inkludert tre voksne hunner holdes tilbake for tildeling ved eventuell ny kunnskap om bestandsforholdene.

Begrunnelse for vedtaket går fram av saksframlegget til sekretariatet.

Eventuelle endringer i vedtatt jaktområdeinndeling, kvotefordeling og bruk av reservekvote vurderes i jaktperioden av sekretariatet i samråd med rovviltnemndas leder og berørte fylkesmenn.

Kvotejakt på gaupe er ordinær jaktutøvelse som er underlagt alle bestemmelsene i viltloven og forskrifter fastsatt i samsvar med viltloven. Jaktperioden er fra og med 1. februar til og med 31. mars.

Rovviltnemnda kan til enhver tid endre vedtaket dersom nye opplysninger tilsier det.

Følgende vilkår gjelder for utøvelse av kvotejakt på gaupe i 2021:

- 1. Familiegrupper av gaupe som opptrer sammen er med virkning fram til og med 14. februar unntatt fra tillatelsen. De tiltak som er mulige for å unngå at familiegrupper felles, skal være iverksatt.*
- 2. Jeger plikter å holde seg oppdatert om status for kvotejakt via fylkesmennenes kvotetelefoner og å registrere seg for varsling via fylkesmennenes SMS-tjeneste.*
- 3. Felling av gaupe skal umiddelbart og senest innen 30 minutter meldes til Statens naturoppsyn og aktuell fylkesmann.*

Forslag fremmet i møte (falt mot fire stemmer)

Ståle Sørensen fremmet følgende forslag:

Kvotefor gaupeljakt i region 2 holdes uendret fra vedtak 2020. Det vil si det tillates en kvote på inntil 20 dyr. Det delegeres beslutning administrativt for fordeling av dyr på områder, kjønn og alder ut fra faglige hensyn.

Vedtak (vedtatt fire mot én stemme (Ståle Sørensen))

Rovviltnemnda i region 2 viser til at det nasjonale målet for gaupe i regionen er nådd som gjennomsnitt for de tre siste årene. Rovviltnemnda har følgelig myndighet til å fatte vedtak om kvote for jakt på gaupe etter rovviltforskriften § 11, jmfør §§ 4 og 7.

Ut fra bestandssituasjonen (2020) og prognosen for videre bestandsutvikling, finner rovviltnemnda grunnlag for å åpne for kvotejakt på gaupe i rovviltregion 2 i 2021.

Etter en samlet vurdering med vektlegging av bestandssituasjonen, erfaringer med kvotejakt og bestandsutvikling i regionen, samt tap av bufe, fastsetter Rovviltnemnda en samlet kvote på til sammen 32 dyr, hvorav inntil 12 hunner eldre enn ett år.

I tråd med vedtatt forvaltningsplan for rovviltregionen (2017) åpner Rovviltnemnda for kvotefri jakt i beiteprioritert område.

Rovviltnemnda vurderer at et slikt uttak ikke er til skade for bestandens overlevelse. Eventuell skadefelling og irregulær avgang etter at vedtaket om kvotejakt er gjort belastes kvoten.

Fra jaktstart fordeles 28 dyr inkludert inntil 9 voksne hunner eldre enn ett år, på fem kvoteregulerte jaktområder, jf. kartet Kvotejakt på gaupe 2021 (Fylkesmannen i Oslo og Viken, november 2020):

Jaktområder	Forslag til delkvoter ved jaktstart i 2021	
	Totalt	Voksne hunner (>1 år)
I Viken: Flå, Nesbyen, Gol, Ål, Hemsedal, Hol, Nore og Uvdal, Rollag, Flesberg, Sigdal og Krødsherad kommuner. Kongsberg kommune nord for E 134 og vest for Lågen. Ringerike kommune nord for strekningene Fv 288 Sokna – kommunegrense mot Krødsherad, Rv 7 Hønefoss – Sokna og E 16 Hønefoss - kommunegrense mot Jevnaker.	10	3
II Vestfold og Telemark: Tinn, Vinje, Tokke, Fyresdal, Kviteseid, Seljord, Midt-Telemark, Notodden og Hjartdal kommuner. Agder: Bykle og Valle kommuner.	10	3

III <u>Viken:</u> Ringerike kommune sør for strekningene Fv 288 Sokna – kommunegrense mot Krødsherad, Rv 7 Hønefoss – Sokna og E 16 Hønefoss - kommunegrense mot Jevnaker. Hole, Modum, Lier, Øvre Eiker og Drammen kommuner. Kongsberg kommune sør for strekningen E 134 over Lågen til kommunegrense mot Notodden og øst for Lågen på strekningen E 134 over Lågen til kommunegrense mot Flesberg. <u>Vestfold og Telemark:</u> Holmestrand, Horten, Tønsberg, Sandefjord, Larvik, Siljan og Porsgrunn kommuner. Skien kommune øst for Skiensvassdraget.	5	2
IV <u>Vestfold og Telemark:</u> Skien kommune vest for Skiensvassdraget. Nome, Bamble, Kragerø, Drangedal og Nissedal kommuner. <u>Agder:</u> Åmli, Froland, Vegårshei, Gjerstad, Risør, Tvedestrand, Arendal og Grimstad kommuner.	3	1
V Bygland, Evje og Hornes, Iveland, Birkenes og Lillesand kommuner i Agder (beiteprioritert område)	Kvotefri jakt	Kvotefri jakt

4 dyr inkludert tre voksne hunner holdes tilbake for tildeling ved eventuell ny kunnskap om bestands-forholdene.

Begrunnelse for vedtaket går fram av saksframlegget til sekretariatet.

Eventuelle endringer i vedtatt jaktområdeinndeling, kvotefordeling og bruk av reservekvote vurderes i jaktperioden av sekretariatet i samråd med rovviltnemndas leder og berørte fylkesmenn.

Kvotejakt på gaupe er ordinær jaktutøvelse som er underlagt alle bestemmelsene i viltloven og forskrifter fastsatt i samsvar med viltloven. Jaktperioden er fra og med 1. februar til og med 31. mars.

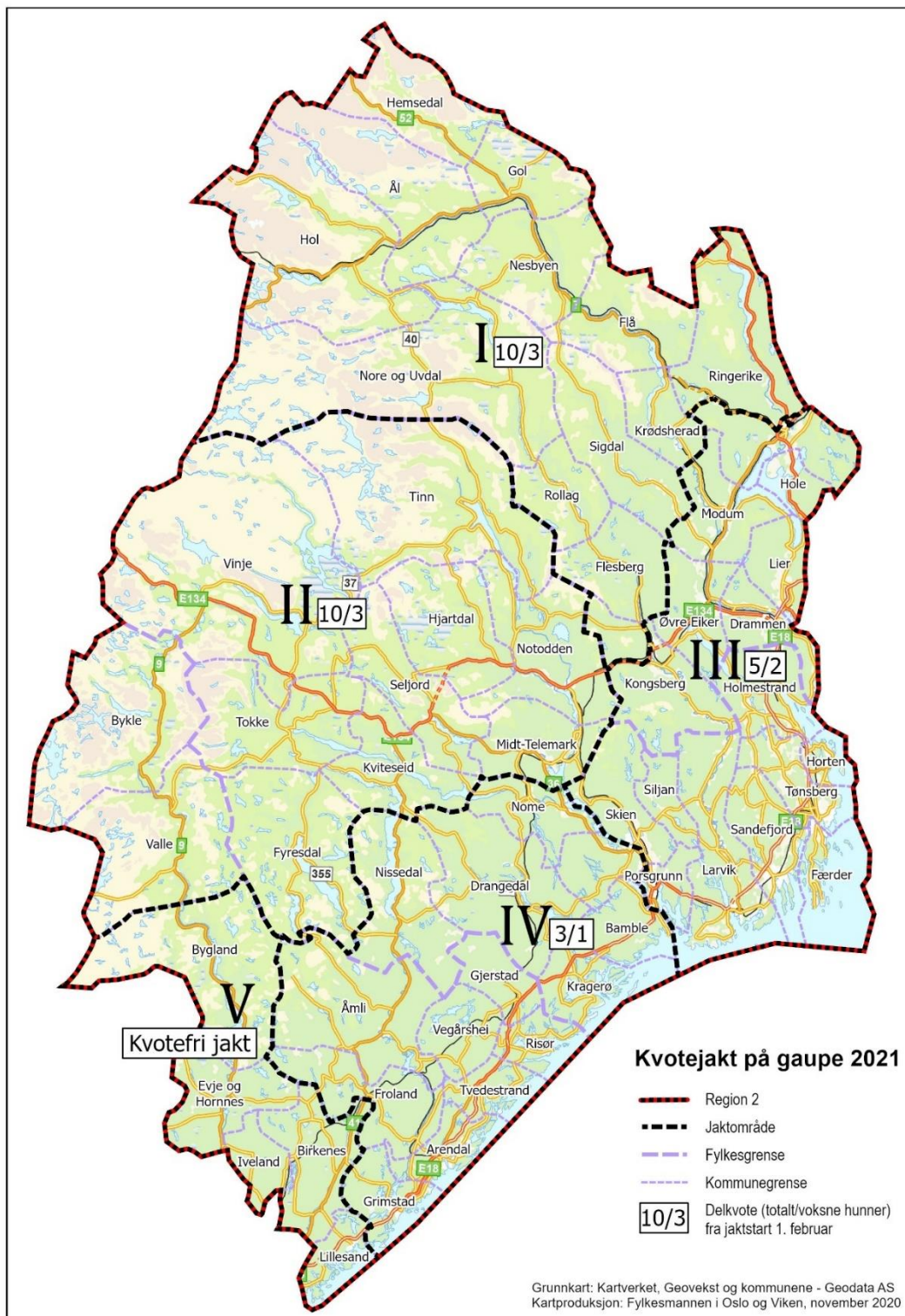
Rovviltnemnda kan til enhver tid endre vedtaket dersom nye opplysninger tilsier det.

Følgende vilkår gjelder for utøvelse av kvotejakt på gaupe i 2021:

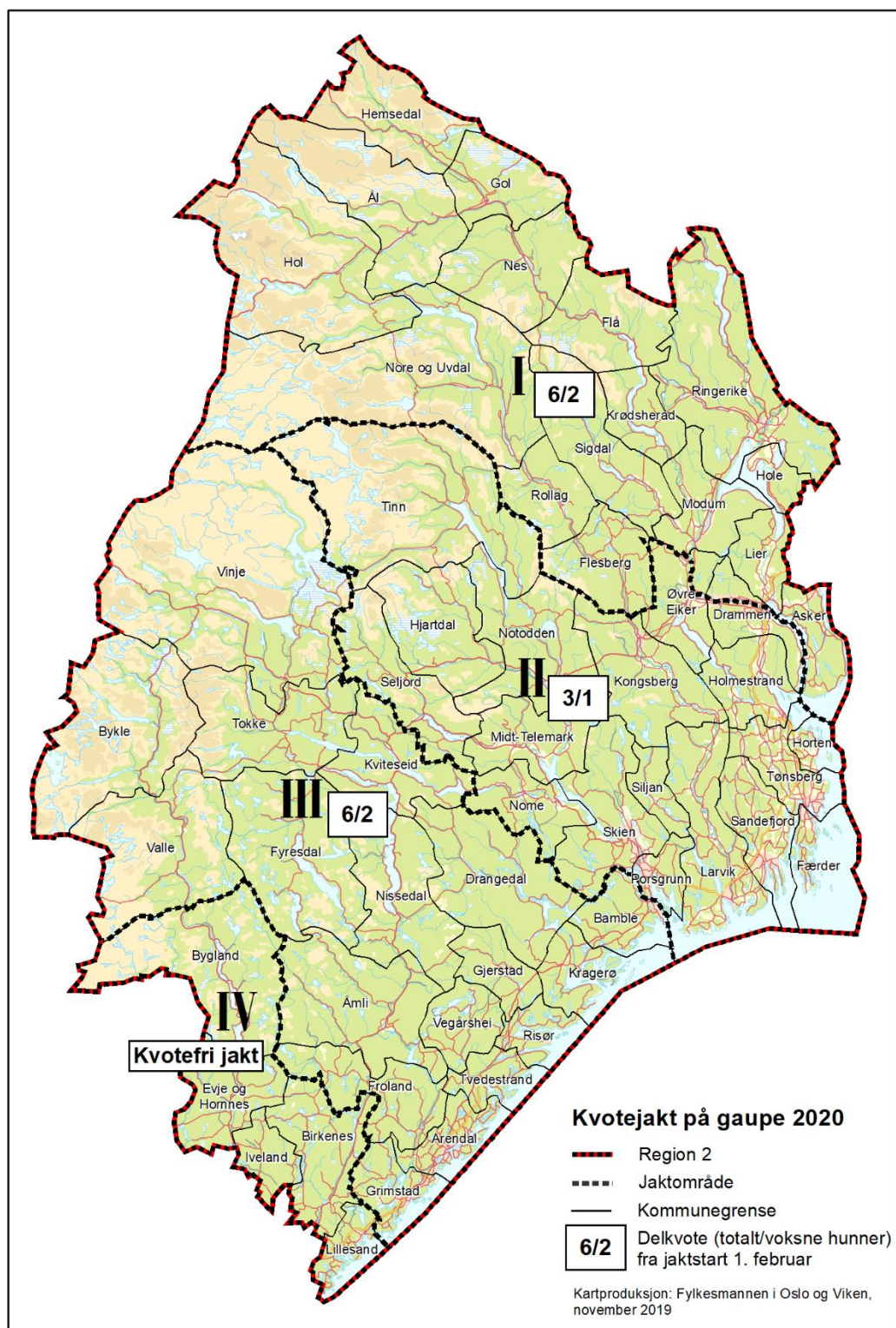
1. Familiegrupper av gaupe som opptrer sammen er med virkning fram til og med 14. februar unntatt fra tillatelsen. De tiltak som er mulige for å unngå at familiegrupper felles, skal være iverksatt.
2. Jeger plikter å holde seg oppdatert om status for kvotejakt via fylkesmennenes kvotetelefoner og å registrere seg for varsling via fylkesmennenes SMS-tjeneste.

3. **Felling av gaupe skal umiddelbart og senest innen 30 minutter meldes til Statens naturoppsyn og aktuell fylkesmann.**

Kartvedlegg 1 – Forslag til jaktområder og kvotefordeling 2021

Kartvedlegg 2 – Jaktområder og kvotefordeling fra jaktstart i 2020

Sak 11/2020 Forvaltningsplan for rovvilt i region 2 – konkrete føringer og prioriteringer

Se saksdokumentet på [nettsiden for Rovviltnemnda i region 2](#)

Momenter til vedtak

Rovviltnemnda bestiller utkast til revidert forvaltningsplan i tråd med framdriftsplanen vedtatt i sak 9/2020. Nemnda ber sekretariatet vektlegge følgende i sitt arbeid med revisjon av planen:

- *Videreføre gjeldende forvaltningsområde for gaupe og beiteprioritert område («buffersone»). Differensiering utføres via dynamisk kvotejakt.*
- *Gjennomgå de forebyggende og konfliktdempende tiltakene i planen med eventuell oppdatert kunnskap og justeringer av gjeldende prioriteringer.*
- *Utføre generelle oppdateringer av kunnskapsgrunnlaget, politiske føringer etc.*
- *Handlingsprogram/tiltaksliste – gjennomgå og revidere behov i regionen for ny/bedre kunnskap, tiltak (beredskap, informasjon etc.)*
- *Ev. andre momenter*

(+ Eventuelle føringer knyttet til dialogprosess)

Vedtak (enstemmig vedtatt)

Rovviltnemnda bestiller utkast til revidert forvaltningsplan i tråd med framdriftsplanen vedtatt i sak 9/2020. Nemnda ber sekretariatet vektlegge følgende i sitt arbeid med revisjon av planen:

- **Videreføre gjeldende forvaltningsområde for gaupe og beiteprioritert område («buffersone»). Differensiering utføres via dynamisk kvotejakt.**
- **Gjennomgå de forebyggende og konfliktdempende tiltakene i planen med eventuell oppdatert kunnskap og justeringer av gjeldende prioriteringer.**
- **Utføre generelle oppdateringer av kunnskapsgrunnlaget, politiske føringer etc.**
- **Handlingsprogram/tiltaksliste – gjennomgå og revidere behov i regionen for ny/bedre kunnskap, tiltak (beredskap, informasjon etc.)**

Sak 12/2020 Budsjett 2020 – orientering om budsjettsituasjonen

Se saksdokumentet på [nettsiden for Rovviltnemnda i region 2](#)

Forslag til vedtak

Rovviltnemnda tar budsjettet og foreslåtte omdisponeringer til orientering.

Vedtak (enstemmig vedtatt)

Rovviltnemnda tar budsjettet og foreslåtte omdisponeringer til orientering.

Sak 13/2020 Spørsmål om å utrede økt tap til sau og lam i områder med kongeørn

Se saksdokumentet på [nettsiden for Rovviltnemnda i region 2](#)

Forslag til vedtak

Saken legges fram for diskusjon uten forslag til vedtak.

Forslag til vedtak fremmet i møte

Rune Hogsnes fremmet følgende forslag til vedtak:

Det igangsettes ikke ytterligere utredning vedrørende økt tap til sau og lam i områder med kongeørn.

Vedtak (vedtatt fire mot en stemme (Margit Dale))

Det igangsettes ikke ytterligere utredning vedrørende økt tap til sau og lam i områder med kongeørn.

Eventuelt

Det ble avsatt tid til neste **torsdag 17. desember kl. 8** for behandling av ev. innkomne klager på vedtaket om kvotejakt på gaupe i 2021. Sekretariatet undersøker muligheten for å avholde møtet som en epost-korrespondanse.